

Nyt om syge og tilskadekomne dyr

Møde med landbrugsskolelærer
19. maj 2022

Tina Birk Jensen, SEGES Innovation

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Hvad kommer jeg ind på?

- Hvordan får vi flere medarbejdere til at håndtere syge dyr korrekt?
- Sundhedshjulet – hvordan bruges det?
- Hvordan er sundhedshjulet blevet modtaget?

Stor fokus på syge dyr idag

Minister vil stramme dyrevelfærdskontrol i svinestalde

Fuldstændig uacceptabelt, at mere end hver tredje landmand fik en sanktion, og at der var en stigning i de mest alvorlige overtrædelser, da Fødevarestyrelsen var på dyrevelfærdskontrol i svinestaldene i 2018. Sådan lyder det fra fødevareminister Mogens Jensen, som varslar en væsentlig forøgelse af kontrollen med svinebranchen.

Nyhed, Publiceret: 11. oktober 2019

For mange landmænd passer ikke deres syge grise godt nok

Næsten en tredjedel af svineproducenterne levede i en stor stikprøvekontrol ikke op til reglerne om dyrevelfærd og medicin.

Pressemeddelelse, Publiceret: 15. januar 2019

Miljø- og fødevareministeren vil styrke kontrolindsatsen i svinebesætninger

Miljø- og fødevareminister Jakob Ellemann-Jensen sætter ind på at styrke dyrevelfærden. Fra 2019 kommer der en omfattende dyrevelfærdskontrol i svinebesætninger.

Publiceret 2. november 2018

 <p>DANSK VETERINÆRTIDSSKRIFT</p> <p>UDGIVER Den Danske Dyrlægeforening Peter Bangs Vej 20 2000 Frederiksberg Telefon 3871 0888 dvt@ddd.dk www.ddd.dk</p> <p>REDAKTION Pia Rindom Jensen / pr@ddd.dk Kajge Ansbach / kans@ddd.dk</p> <p>Fælle DVT-ansvarlige: Søren Krøjer Hansen Lotte Frandsen Aage Kristian Olsen Ahtrup Anders Piemin Pern Skudskjold Susanne Albrekt Kolding</p> <p>Optagelse af artikler aftales med redaktionen.</p> <p>ANNONCER DG Media Førstegennemskik TEL 5075 1724 / 2270 7601</p> <p>JOB- OG RUBRIKANNONCER dvt@ddd.dk TEL 3871 0888</p> <p>Arbejdssted, der er indrykt i DVT, er ikke et udtryk for DDTs holdning.</p> <p>DESIGN OG PRODUKTION Jens Thomsen Sibø AS</p>	<p style="text-align: right;">Leder</p> <h2>Nu SKAL de syge grise passes ordentligt</h2> <p>For de fleste er der næppe tvivl om, at syge eller tilskadede dyr skal behandles. Når man fx observerer et sygt dyr i en svinebesætning, flyttes grisen straks til en særlig sygesti og sættes i behandling – hvis den da ikke er i så slemt forfatning, at den skal aflives.</p> <p>Vi forventer, at de danske svineproducenter løfter den opgave, det er at overvåge og passe alle dyrene i staldene – og ikke mindst tage særligt hånd om de syge og tilskadede dyr. Desværre viser en nyligt udgivet rapport om Fødevarestyrelsens kontrolkampagne i 2018, at det ikke altid er tilfældet. Faktisk er der problemer i omkring en tredjedel af alle besætningerne. Problemerne handler primært om, at de syge dyr ikke bliver sat i behandling – herunder flyttet til sygesti. Svineproducenterne er heller ikke gode nok til at vurdere sygdomme og lidelser – fx at vurdere, hvornår grisen skal aflives.</p>
--	--

Ny rapport: En tredjedel af landmændene passer ikke deres syge grise godt nok

en tredjedel af de syge og tilskadekomne grise bliver ikke håndteret korrekt viser ny rapport. Foto: Arkiv.

Del En ny rapport der er lavet på baggrund af
f kontroller hos 401 svinebesætninger viser at
t næsten en tredjedel af svineproducenter ikke
in lever op til reglerne om dyrevelfærd. På 11
✉ besætninger var forseelserne så alvorlige at de blev politianmeldt.

rol Certification
Caring about quality

Kompleks problemstilling

Ministeren

- I gør det ikke godt nok...

Producenter og medarbejdere

Vi arbejder for en så lav dødelighed som mulig.

Dyrlæger

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

danvet
KEEPING YOUR PIGS AND BUSINESS HEALTHY

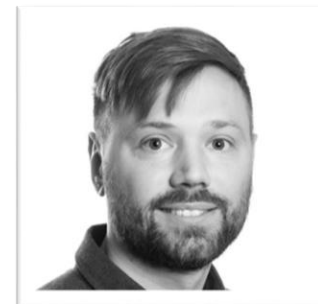
LVK

- Vi har primær fokus på at produktionsoptimere. Vi erkender, at vi ikke altid har nok fokus på enkeltdyr.

SEGES
INNOVATION

Det handler om adfærd!

- Informationskampagner er effektive, når årsagen til problemet bunder i manglende viden.
- Udfordringen omkring syge og tilskadekomne grise, bunder ikke alene i manglende viden – men i en lang række adfærdsbarrierer.
- Løsningen skal matche årsagen til problemet

Pelle Guldborg, adfærdsforsker

iNudgeyou

Hvilken dyregruppe får oftest en sanktion?

Smågrise

33%

Halebid
Øresår
Hjernebetændelse
Utrivelig

Slagtegrise

33%

Brok
Halthed
Halebid

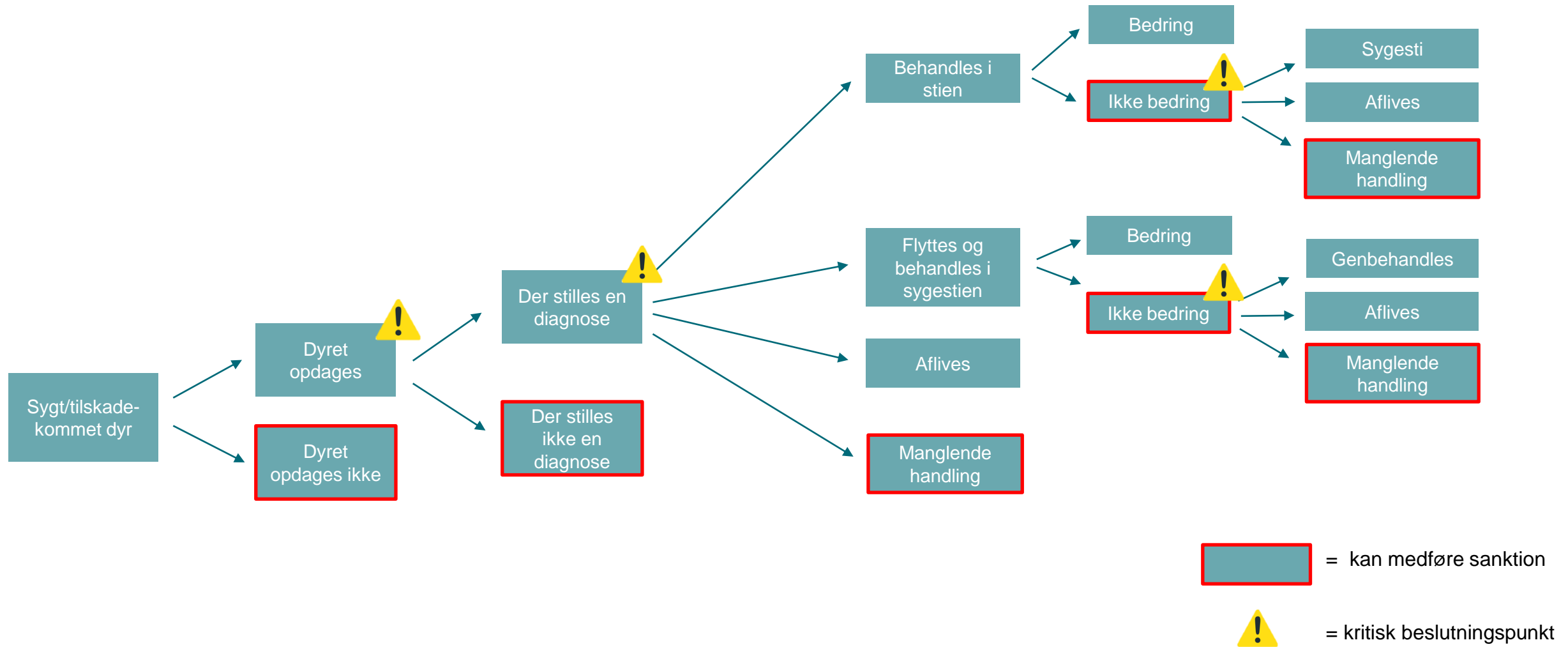
Søer

33%

Benproblemer
Skuldarsår

Beslutningspunkter – hvor går det galt?

Adfærdsanalyse: Hvad går galt og hvorfor?

” Den der vil jeg ikke se næste gang, jeg kommer
Dyrlæge ved sygestien

” Mit job er at sikre så lav en dødelighed som muligt. Det bliver vi målt på.
Medarbejder

” Den dér ser vi lige an, og den dér skal nok komme sig.
Medarbejder

” Det er altid ubehageligt at aflive. Det ændrer sig aldrig.
Besætningsejer

” Selvom jeg godt ved, at det er nødvendigt at skære det ud i pap, så gør jeg det ikke. De må bare lære det!
Besætningsejer

- 1 Manglende stillingtagen og handling ift. syge dyr
- 2 Manglende rettidig aflivning af syge dyr
- 3 Manglende systematisk og vedholdende oplæring af nye medarbejdere

Den succesfulde behandling

Medicinsk behandling

Patientens adfærd

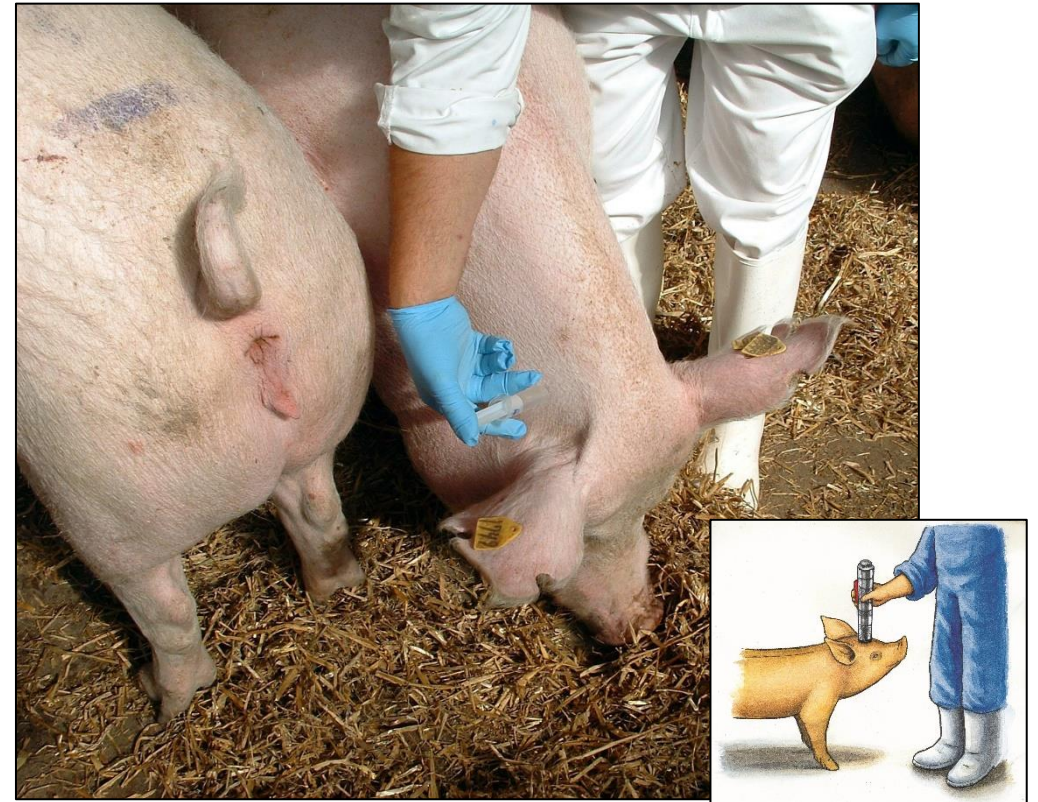

Den succesfulde behandling af grisen

Diagnose og medicinsk behandling

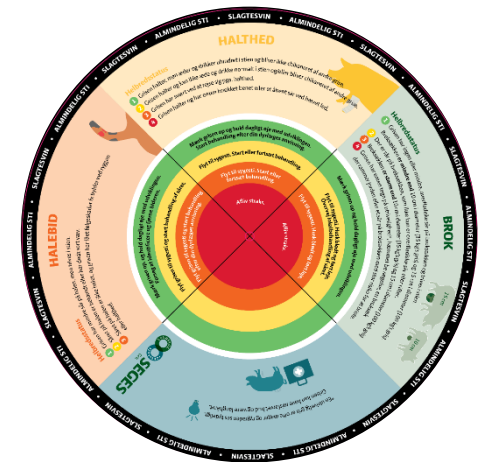
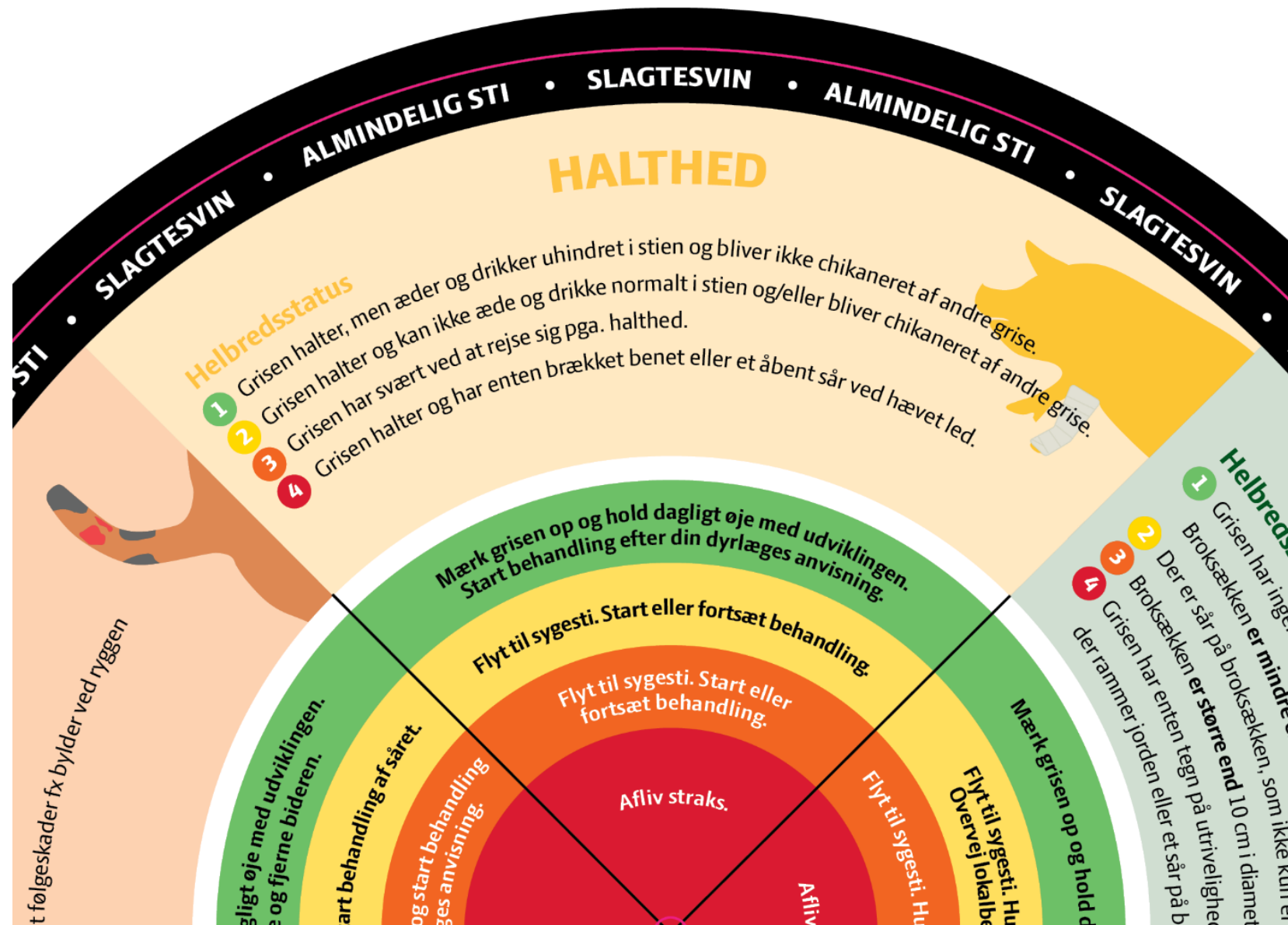
Staldmedarbejders adfærd

Tre konkrete adfærdstiltag

1. Sundhedshjul
2. Rundering
3. Dyrlægen i sygestien

1. Sundhedshjul – beslutningsværktøj

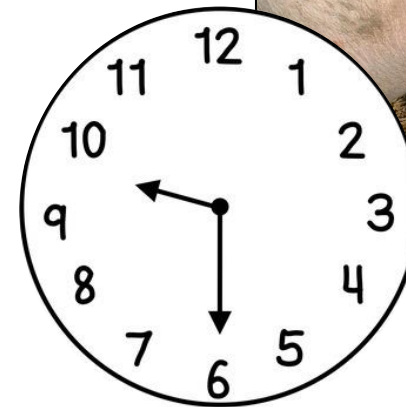
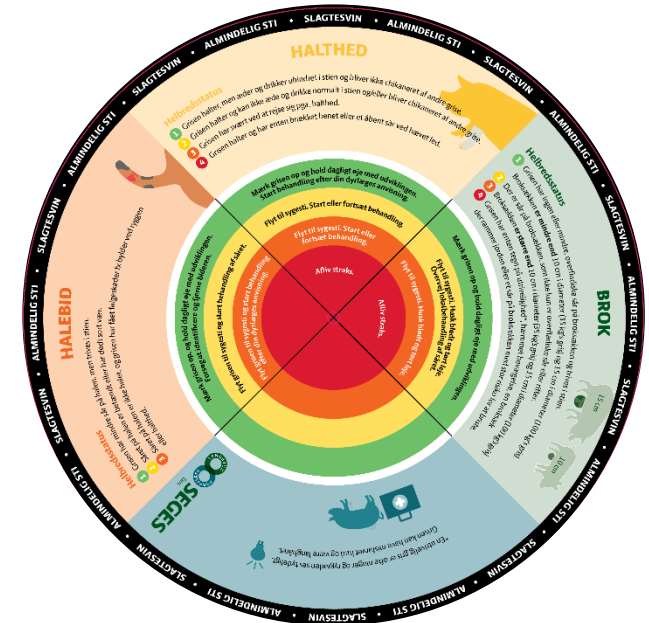

Sundhedshjul til almindelig sti og sygesti

2. Rundering i sygestien – to personer

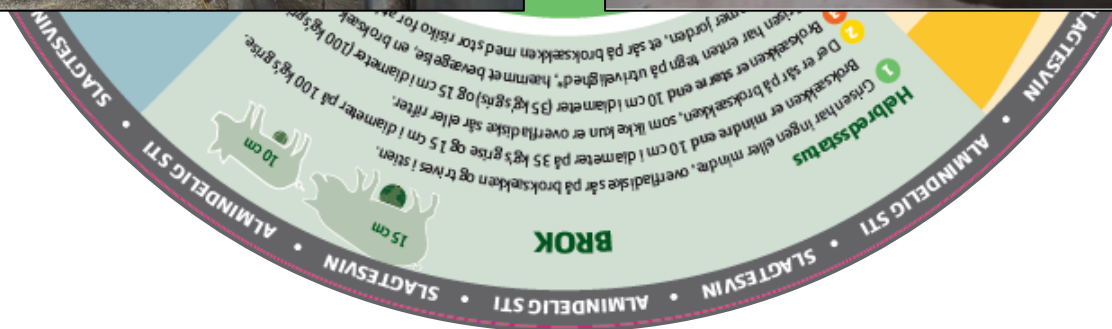
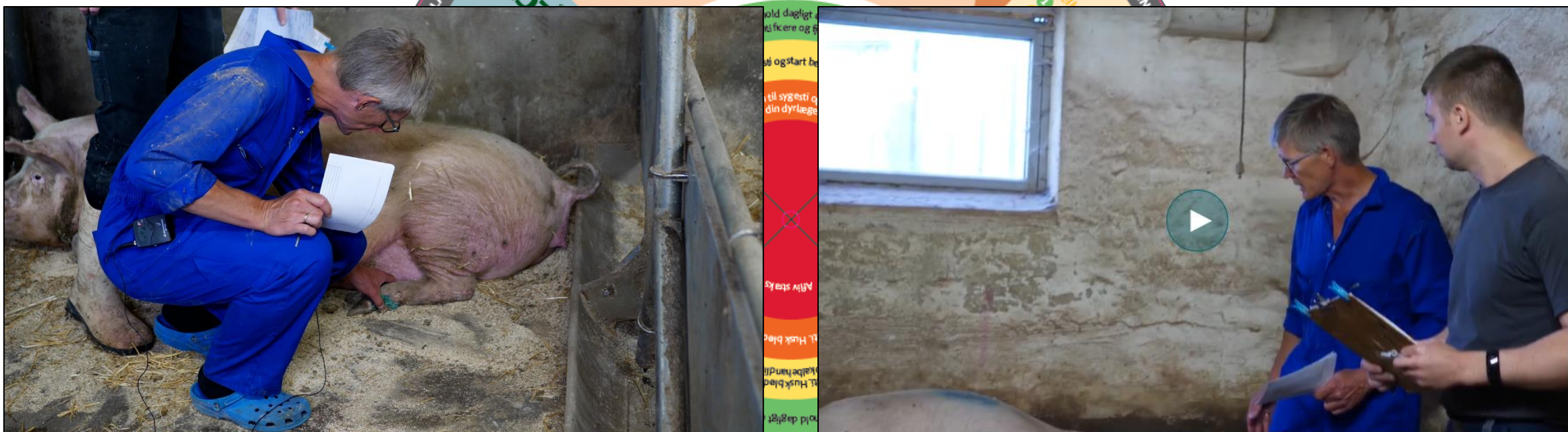

3. Dyrlægen i sygestien

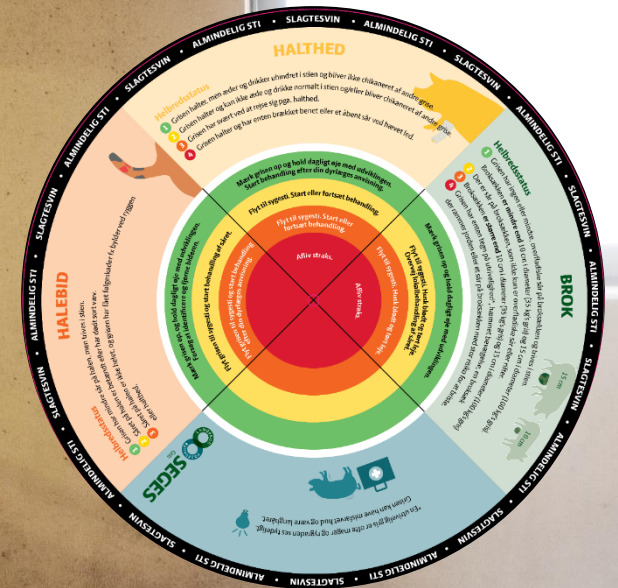

Sygejournal for dyr i sygestien

Dato	StiID	Diagnose	Behandlingsplan	Handling hvis ingen bedring
/			Antal dage i medicinsk behandling for denne diagnose: _____	Hvis _____ efter _____ dage, gør da følgende: _____
/			Antal dage i medicinsk behandling for denne diagnose: _____	Hvis _____ efter _____ dage, gør da følgende: _____
/			Antal dage i medicinsk behandling for denne diagnose: _____	Hvis _____ efter _____ dage, gør da følgende: _____

Workshop m. dyrlæger

Besætningstest

- Sundhedshjul
  - Godt oplæringsværktøj
  - Hjælper med at træffe hurtigere og bedre beslutninger
  - Tvivlsomt om erfarne medarbejdere vil følge anvisninger
- Rundering
  - Hurtigere og bedre beslutninger
  - Vil nok mange steder kun kunne fungere i kortere perioder
- Dyrlægen i sygestien (eller rådgiver)
  - Konkrete planer for det enkelte dyr
  - Medarbejdere bliver bedre til træffe beslutninger også mellem besøg

“To tell the truth, in the beginning I haven’t been taking it seriously, because I’m experienced, but it really helps. It helps us make faster decisions”

- Medarbejder

Sundhedshjulet vil være en hjælp i oplæringen, når man er i tvivl.

- Site manager

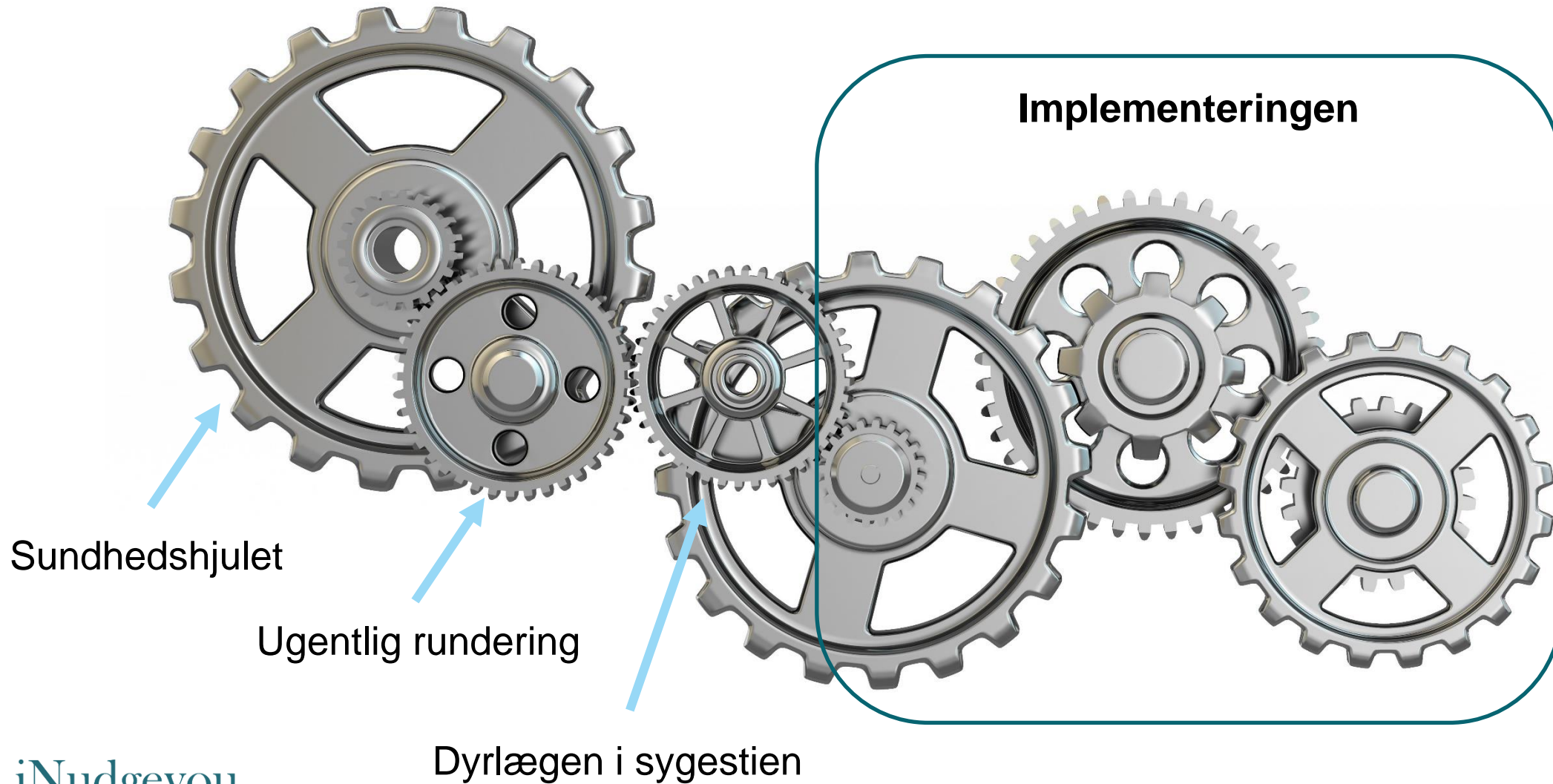
Jeg følger ikke anbefalinger til aflivning. Det kan jo være at grisen kommer sig. Er der 50 % chance, så skal den have chancen.

- Site manager

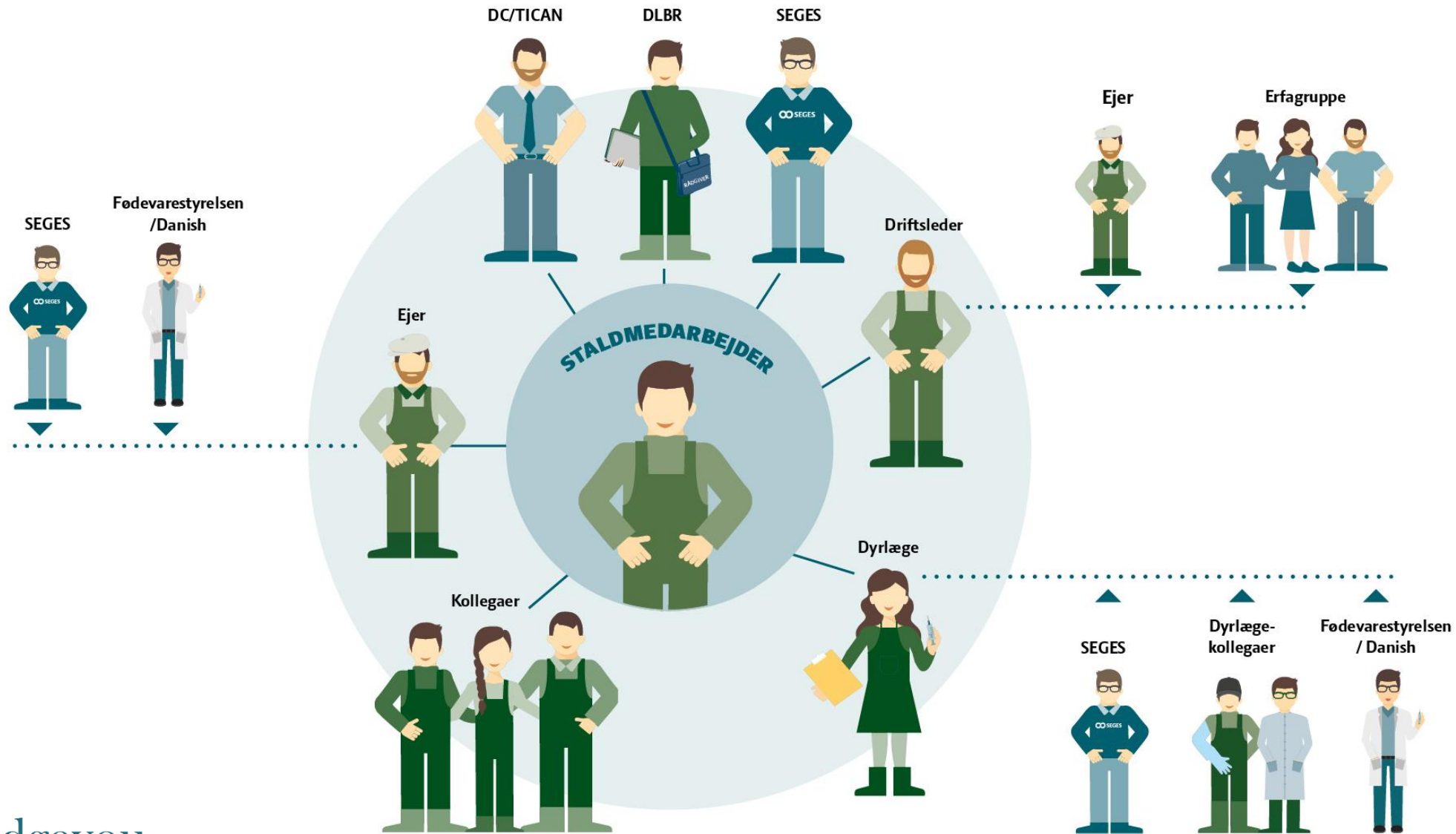
“It is easier when we meet both of us – I can see from one side and then M. can see from the other side.”

- Medarbejder

Bedre dyrevelfærd og færre sanktioner – hvad vil det kræve?

Aktører - direkte og indirekte indflydelse

Bedre dyrevelfærd og færre sanktioner kræver forandring

